

Periodisk programevaluering av Praktisk pedagogisk utdanning for yrkesfag.

Høst 2025.

Ekstern leder av evalueringspanelet:

Nina Marie Storborg, NMBU

1. Studieprogram

Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for yrkesfag for trinn 8-13, deltid.

Studieprogramansvarlig; Cecilie Olandersson.

Aktuelle studentkull som har vært med i evalueringsprosessen, intervjuer og dokumenter:

- PPUY 2024 – 2026 og PPUY 2025-2027
- PPUY 2020-22, PPUY 2021-2023(to tidligere studenter er intervjuet)

2. Deltakere i evalueringspanelet

Representant fra aktuelt arbeids- eller næringsliv:

- Bjørn Håvard Røyndal, rektor ved Østerbo videregående skole,

Student ved studieprogrammet:

- Mona Elisabeth Holtet Atayo, miljøveileder ved elevtjenesten v/Kalnes videregående skole,

Ansatt tilknyttet studieprogrammet (uten lederansvar):

- Eva Martinsen Dyrnes, dosent ved Institutt for pedagogikk, IKT og læring

Representant fra Utdanningsavdelingen:

- Ane Marie Werner, rådgiver ved Seksjon for utdanningskvalitet

Fagperson med minimum førstekompetanse innen relevant fagområde for studieprogrammet og leder for panelet:

- Nina Marie Storborg, førstelektor i yrkespedagogikk ved NMBU

Administrativ støtte I form av sekretærfunksjon for evalueringspanelet, bistand med framhenting av dokumentasjon og praktisk gjennomføring:

- Irene Felde Olausen

3. Tema for evalueringen

Programutvalget for PPUY har foreslått at evalueringspanelet skal sette spesielt søkelys på studiets arbeidslivsrelevans og relevans for yrkesfaglærerrollen og yrkesopplæringen.

I rapporten fra evalueringen står arbeidslivsrelevans i sentrum. Samtidig bringer evaluerings-panelet inn temaet faglig innhold og organisering, samt gjennomføring av undervisningsaktiviteter og veiledning. Dette ses da i lys av hvordan disse temaene forholder seg til arbeidslivsrelevans.

4. Vurdering av prosess og grunnlagsmateriale

Panelet har hatt fem digitale møter, inkludert oppstartsmøtet med leder for programmet. Etter tre digitale møter hadde panelet en lengre, fysisk samling på Høgskolen i Østfold, campus Halden, hvor hovedfokus var å intervju to tidligere studenter. Samtidig var det et mål å sammenfatte arbeidet og videre framdrift. Deretter var det to digitale møter, hvor sammenfatning av det faglige innholdet i rapporten var det sentrale.

Når det gjelder å rekruttere studenter til å bli intervjuet, førte dette til et større arbeid for Høgskolen i Østfold, da dato og tid for intervjuene var satt på forhånd. I tillegg måtte de som skulle intervjues ha tid og mulighet på akkurat denne dagen. Dette ble løst på en god måte, da en tidligere student møtte fysisk på campus, og en tidligere student ble intervjuet på teams. Paneldeltakeren som for tiden er PPUY-student, har spurt medstudenter om innspill til denne evalueringen. Til sammen har dette gitt et godt innblikk i studentenes opplevelse av PPUY-studiet ved Høgskolen i Østfold. I tillegg har fagansatt, som er paneldeltaker, kommet med innspill fra fagmiljøet på PPUY.

Studieprogrammet som er evaluert, har fem emner:

- LPY10017 Ledelse av læreprosesser
- LPY20017 Skolen i samfunnet
- LPYP18 Praksisperiode 1
- LPYP18 Praksisperiode 2
- LPYUP18 Praksis i ungdomsskolen

Grunnlagsdokumenter som er evaluert:

- Studieplan
- Emneplaner
- Diverse årsplaner, semesterplaner og arbeidskrav
- Tidligere studieprogramrapporter, programutvalgsmøter og periodiske programevalueringer

Panelet fikk fra start tilgang til studieplaner, emneplaner, kvalitetsrapporter m.m. Underveis i prosessen har panelet etterspurt dokumenter som kan utdype forståelsen av studiets arbeidslivsrelevans, og studieprogramledelsen har raskt gitt tilgang til de etterspurte dokumentene.

På første møte ble tema for evalueringen diskutert, og plan for videre framdrift drøftet. Evalueringspanelet har jobbet som et team, hvor alle i evalueringspanelet har bidratt aktivt i arbeidet fram mot ferdig rapport.

5. Helhetlig vurdering av program- og undervisningskvalitet

Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13, § 1. Virkeområde og formål fastslår at utdanningen må imøtekomme samfunnets og skolens behov og den skal sikre at kandidatene kan videreutvikle skolen som institusjon for læring og dannelse i et demokratisk samfunn.

PPUY-studiet skal utdanne yrkesfaglærere og studiet skal ifølge forskrift ha en helhet og sammenheng mellom yrkesfag, pedagogikk, yrkesdidaktikk og praksis.

Etter ønske fra programutvalget for PPUY, har evalueringspanelet konsentrert evaluering til å dreie seg om PPUY-studiets relevans i forhold til arbeidslivet; lærerrollen i møte med 8-13 årstrinn i skolen, ungdomstrinn og videregående opplæring. I evalueringsprosessen har alle fremlagte dokumenter og innspill fra studenter og fagansatte blitt sett på i lys av studiets relevans i forhold til samfunnet og skolen.

Helhetsinntrykket er at PPUY-studiet gjennomgående har god arbeidslivsrelevans og legger til rette for å utvikle studentenes yrkeskompetanse fram mot det å bli yrkesfaglærer i dagens og fremtidens skole.

Videre i rapporten redegjøres det for hvordan evalueringspanelet har vurdert fremlagte dokumenter og intervjuer med nåværende og tidligere studenter. Siste periodiske programevaluering var høst 2019, og evalueringspanelet har gjennom

arbeidet denne høsten sett at mye er forbedret og endret i studiet. Det kan imidlertid jobbes med å gjøre flere og tydeligere yrkesrelevante tilpasninger.

Evalueringen består av fire deler: studie- og emneplaner, praksisopplæring, innhold på samlinger og eksamensformer. Hver del utdypes ut fra hva som ser ut til å fungere godt og gir innspill til hva som kan utvikles videre.

Studie- og emneplaner

I PPUY-studiet ved Høgskolen i Østfold henger studieplan, emneplaner, årsplaner, semesterplaner, arbeidskrav og innhold på samlinger sammen og bygger på hverandre. Studiet starter med informasjon om og arbeid med skolens styringsdokumenter, som er grunnmuren all opplæring skal bygge på. Gjennom studiet er det progresjon og en rød tråd; hvor første år dreier seg om lærerrollen og elev/undervisning, ledelse av læreprosesser, og år to tar for seg samfunnsperspektivet, skolen i samfunnet. Høgskolen i Østfold har valgt at vurdering som tema tas mer gjennomgående i andre studieår, når studentene har fått mer kunnskap og erfaring og har flere knagger i forhold til pedagogisk teori og praksis.

Praksisopplæringen

Praksisopplæringen er delt i tre ulike emner, hvor to av emnene har praksis som skal gjennomføres i videregående skole og det siste emnet har praksisperiode i ungdomsskolen. Praksisemnene og gjennomføring av praksis har blitt grundig diskutert. Det er utfordrende å uttale seg om praksis, da praksiserfaringer avhenger mye av hvordan student og praksislærer samhandler og hvordan praksis ved den enkelte skole gjennomføres. Evalueringspanelet vil her vise til hva som er diskutert i ulike deler av praksis.

Praksis ute i videregående skole oppleves relevant og praksisnær for studentene som er intervjuet. Underveis i praksisperioden jobber studentene med arbeidskrav som kan tilpasses student og praksis. Studentene uttrykker at det er mye arbeid med praksisperiodene, og at de kan tenke seg at praksislærere følger tettere opp med veiledning, på en strukturert måte. Hvordan dette kan forbedres har ikke evalueringspanelet noe svar på, men et innspill er at Høgskolen kanskje kunne hatt møter med skolelederne ute i praksisskolene, for bedre å forankre praksisopplæringen. Gjennom at skolelederne blir mer synlige, vil skolen ta og oppleve et mer helhetlig ansvar for praksisopplæringen.

Studentene uttrykker behov for mer fleksible praksisperioder, da mange studenter jobber ute i skolen og har store utfordringer med å ta fri i lengre perioder. Ved lengre, mer fleksible praksisperioder kunne samlinger komme midt i praksisperioden, noe som kunne lette samarbeide mellom praksislærer og høgskolen, gi bedre veiledningsmuligheter og muligheter for mer samarbeid i basisgrupper.

Praksisperioden ute i ungdomsskolen er utfordrende for studentene. Mange opplever praksisperioden lite nyttig og uten mening. Dette er en praksisperiode som er forskriftsfestet, så antall dager og at studentene må i praksis i ungdomsskole, det kan det ikke endres på. Evalueringspanelet har drøftet gjennomføring av ungdomsskolepraksis og utfordringene som har kommet fram i løpet av evalueringsarbeidet. Kanskje kunne en lengre sammenhengende praksis skape mer kontinuitet og bedre muligheter til å bygge gode relasjoner? I dag er praksis delt i to perioder på fem dager. Høgskolen oppfordres til å se på hvordan praksisperioden i ungdomsskolen kan gjøres mer relevant for yrkesfagstudentene og for ungdomsskolene. Utfordringer knyttet til ungdomsskolepraksisen ser ut til å være et tilbakevendende tema, da dette også ble bemerket i siste evalueringsrapport.

Sett i et helhetsperspektiv er praksisopplæringen ved studiet praksisnær og relevant.

Innhold på samlinger

Når det gjelder innholdet på samlinger, kommer bakgrunns materialet for vurderingene fra årsplaner, semesterplaner og intervju med studenter. Her viser nyere planer at studiet er under kontinuerlig utvikling. Studentene har ulike erfaringer; noen jobber som yrkesfaglærere og andre har ikke tidligere vært ute i praksis i skole. Det er en utfordring å legge til rette faglig innhold som er tilpasset de ulike studentgrupper, men studentene gir tilbakemelding på at de opplever innholdet på studiet relevant. Det de savner er å ha mer tid i basisgruppene til å reflektere over og jobbe med didaktisk og pedagogisk teori og praksis.

Fagansatte i studiet oppleves av studentene som engasjerte og tilstedeværende. Studentene uttrykker at det er enklere å forstå pedagogisk teori når den settes inn i en praktisk sammenheng, noe fagansatte og gjesteforelesere med erfaring fra praksisfeltet tydeliggjør.

Simulering har kommet inn som en del av innholdet på samlinger. Her prøves det ut ulike modeller, for å utvikle simulering som metode, slik at studentene opplever yrkesfaglig relevans.

Semesterplaner viser at det legges opp til variert faglig innhold på samlingene. Det veksles mellom forelesninger og mer studentaktive arbeidsmåter.

Eksamensformer

Emnet LPY10017 Ledelse av læreprosesser har i dag en muntlig eksamensform, hvor studentene jobber sammen i basisgrupper. Studentene forbereder en digital presentasjon, som leveres før muntlig eksamen. Basisgruppene er to og to sammen, hvor en gruppe viser presentasjon og den andre gruppen stiller pedagogiske og didaktiske spørsmål.

Emnet LPY20017 Skolen i samfunnet har en to-delt eksamen hvor del en er et refleksjonsnotat og del to er individuell muntlig eksamen.

Evalueringspanelet har diskutert eksamensformene og stiller spørsmål ved om det er mulig å endre noe på eksamensformene. Det som har kommet opp i gjennomgangen av dokumenter og refleksjoner over intervjuer, er om simulering eller en praktisk del er mulig å bruke ved gjennomføring av eksamen. Dette kan gjøre at eksamen blir mer relevant i forhold til det arbeidsliv studentene skal jobbe i. Emneplanen inneholder læringsutbytter som relaterer seg til ferdigheter og gjennom å endre noe på eksamensformer, kunne vurdering av ferdigheter la seg gjøre. Kanskje kan bruk av sammensatte tekster være en mulighet, i dag skal studentene levere refleksjonene som en skriftlig tekst.

6. Kvalitetsområder

Evalueringspanelet sine vurderinger av områder som anbefales videreført:

1. Innhold i studieplan og emneplaner er relevant for det arbeidsliv studiet retter seg mot.
2. Studiet tilbys av engasjerte fagansatte, som kjenner fagfeltet godt og er faglig kompetente. Fagansatte oppleves som tilgjengelige for studentene. Gjennom diskusjoner oppleves det lettere å koble teori og praksis. Bruk av gjesteforelesere styrker studiet, da de bringer med seg nye yrkesrelevante perspektiver.
3. Arbeid i basisgrupper oppleves meningsfullt. Diskusjoner i basisgrupper er både faglig og sosialt utviklende.
4. Bruk av simuleringsøvelser på samlinger oppleves relevant i forhold til yrkesfaglærerrollen.
5. Praksis i videregående skole fungerer godt. Arbeidskrav i forbindelse med praksisperiode er relevant for de ulike utdanningsprogrammene og mangfoldet av studenter.

7. Forbedringspunkter

Evalueringspanelet sine innspill til områder som kan videreutvikles:

1. Emneplanene bør styrkes med profesjonsfaglig digital kompetanse, samt simulering som har kommet inn i utdanningen.
2. Det oppfordres til å jobbe videre med å styrke veilederkompetansen til praksislærere, da praksis utgjør en stor del av studiet.
3. Det oppfordres til å se om arbeidskrav kan utvikles i mer praktisk retning med mer variasjon. Utforming av arbeidskrav bør ha stor overførbarhet til rollen som

yrkesfaglærer. Eksempel; vurderingsmetoder kunne vært en del av arbeidskrav, med vekt på framovermeldinger med vekt på praktiske yrkesrettede vurderinger.

4. Praksis i ungdomsskolen oppfordres til å endres, slik at studentene opplever denne praksisperioden som relevant i forhold til framtidig rolle som yrkesfaglærer.
5. Innholdet på samlinger - her oppfordres det til mer praktisk undervisning, hvor studenter er aktive og deltakende i læreprosessen.

Evalueringspanelet ønsker å takke for et interessant oppdrag og håper at rapporten kan føre til videre utvikling av PPUY-studiet.

Evalueringsrapporten leveres til prodekan utdanning ved fakultetet / faglig ledelse ved akademiet og lagres i høgskolens saks- og arkivsystem med følgende filnavn:

Periodisk programevaluering – Fakultet for lærerutdanninger og språk - LUSP – Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13 (PPUY) – 2025

Rapporten blir også offentliggjort på høgskolens nettsider.